

Čís. 5853.

Dieťa (syn, dcéra) osoby, ktorá je švagrom obvineného, nie je k obvinenému v pomere označenom v § 205, čís. 1 tr. p.

(Rozh. zo dňa 17. marca 1937, Zm IV 25/37.)

N a j v y š š í s ú d v trestnej veci proti A. a spol. pre zločin vraždy vyhoviel zmätočnej sťažnosti obžalovaného A. a jeho obhájcu, uplatnenej z dôvodu zmätočnosti podľa § 384, čís. 9 tr. p. pre pominutie sprisahania svedkyne M., rozsudok krajského ako porotného súdu z tohoto dôvodu zmätočnosti zrušil i s celým hlavným pojednávaním a nariadil nové pojednávanie, ktoré uložil tomuže súdu.

Z d ô v o d o v :

Zmätočná sťažnosť, uplatnená na základe dôvodu zmätočnosti podľa § 384, čís. 5 a 9 tr. p. — správne podľa § 384, čís. 9 tr. p. — pre pominutie sprisahania svedkyne M., je základná.

Krajský ako porotný súd pominul sprisahanie tejto svedkyne z dôvodu § 222, čís. 1 tr. p. Podľa tohoto zák. ustanovenia môže súd z prísahy vyľúčiť jednotlivca, ktorý je k obvinenému v pomere označenom v § 205, čís. 1 tr. p.

V smysle cit. zák. ustanovenia náležia medzi týchto jednotlivcov: príbuzný obvineného v pokolení vzostupnom alebo zostupnom alebo jeho švagor, bratanec alebo ešte bližší jeho príbuzný, jeho manžel alebo snúbenec, súrodenec jeho manžela, manžel jeho súrodenca, jeho adoptívny rodič alebo pestún, jeho adoptované dieťa alebo chovanec, jeho poručník, opatrovník, jeho poručenec alebo opatrovanec, a to dotyčne osôb v manželskom alebo švagrovskom pomere nehľadiac na to, či jestvuje ešte manželstvo, na ktorom sa tento pomer zakladá.

Podľa obsahu spisov matka tejto svedkyne — L., je sestrou manželky obžalovaného, takže L. je, ale svedkyňa M. nie je k obžalovanému A. v pomere označenom v § 205, čís. 1 tr. p. Preto porušením zákonného ustanovenia pominul porotný súd sprisahanie svedkyne M. z dôvodu § 222, čís. 1 tr. p.

Výpoveď tejto svedkyne smeruje proti výpovedi svedkyne N., ktorá je najdôležitejším dôkazom proti obžalovanému, takže pominutie sprisahania svedkyne M. porušilo ustanovenie zákona podstatné s hľadiska obhajoby. Z uvedeného dôvodu tiež nemožno mať za zrejmé, že formálne porušenie zákona nemalo vliv na rozhodnutie porotcov a tedy aj na rozsudok (odst. 3. § 384 tr. p.). Bolo preto v tomto smere dôvodnej zmätočnej sťažnosti vyhovené a napadnutý rozsudok bol zrušený.

Čís. 5854.

Obžalovaný — sprostý obžaloby — nemôže sa domáhať opravným prostriedkom sprostena z nejakého iného dôvodu; smeruje-li na to jeho opravný prostriedok, je podaný osobou neoprávnenou.

Podľa § 11 por. nov. možno s hľadiska dôvodu zmätočnosti podľa § 29, čís. 4 por. nov. vytýkať len to, že nejaká otázka nebola daná, nie však to, že nejaká otázka bola daná; to je možné len s hľadiska dôvodu zmätočnosti podľa § 384, č. 9 tr. p.

Pre zamietnutie návrhu v smysle § 11 por. nov. je rozhodné len, či sa za pojednávania vyskytol skutkový údaj odpovedajúci návrhu na položenie skutkovej otázky; takýmto údajom je tiež i obrana obžalovaného.

(Rozh. zo dňa 17. marca 1937, Zm IV 76/37.)

Najvyšší súd v trestnej veci proti A. pre zločin úmyselného zabitia človeka, odmietol zmätočnú sťažnosť obžalovaného.

Z d ô v o d o v :

Zmätočná sťažnosť obžalovaného je podaná osobou neoprávnenou. Obžalovaný sa na hlavnom pojednávaní výslovne uspokojil s rozsudkom a nemá preto už práva napádať tento rozsudok zmätočnou sťažnosťou vo svojom mene, takže zmätočná sťažnosť podaná menom obžalovaného je podaná od osoby neoprávnenej.

Táto zmätočná sťažnosť je podaná osobou neoprávnenou aj z toho dôvodu, že podľa odst. II a) § 383 tr. p. a § 31 por. nov. obžalovaný len v svoj prospech môže podať zmätočnú sťažnosť.

Zo znenia cit. paragrafov zrejme plynie, že zmätočnú sťažnosť možno uplatniť len vtedy, keď obžalovaný bol uznaný vinným. V súdenom prípade však bol obžalovaný na základe verdiktu porotcov od obžaloby pre zločin zabitia podľa § 279 tr. z. na základe § 24 por. nov. a § 326, čís. 3 tr. p. oslobodený a je preto týmto uplatnenie zmätočnej sťažnosti v prospech obžalovaného vylúčené, keďže on sa domáha oslobodenia len z iného dôvodu (oprávnená obrana) než z akého bol oslobodený (prekročenie medzi oprávnenej obrany zo strachu atď.). Bola preto zmätočná sťažnosť odmietnutá podľa odst. 3 § 434 tr. p.

Dôvod zmätočnosti podľa § 29, čís. 4 por. nov. uplatňuje sťažovateľka preto, že porotný súd položil porotcom otázky skutkové a právne na oprávnenu obranu, alebo na prekročenie jej medzi zo strachu, ľaku alebo zmätku (druhú skutkovú otázku a na ňu sa vzťahujúcu štvrtú a šiestu otázku právnu), hoci vraj skutočnosti tvoriace základ ich položenia sa nevyskytli, čím zrejme chce tvrdiť, že porotný súd porušil pri kladení otázok ustanovenie § 11 por. nov.

Zmätok podľa § 29, čís. 4 por. nov. je založený, keď súd porušil pri daní otázok rozkazujúce predpisy §§ 3—11 por. nov., alebo § 34 zák. čl. XXXVI:1908. Podľa §§ 2—5 por. nov. súd rozhoduje o tom, aké skutočnosti majú byť pojaté do skutkových otázok. V tomto smere predpisuje § 11 por. nov. len to, že je možné zamietnuť návrh smerujúci na to, aby súd pojal do skutkovej otázky niektorú skutkovú okolnosť, alebo aby položil nejakú zvláštnu otázku, len z dôvodu čerpaného zo zákona, alebo len vtedy, nevyskytol-li sa za hlavného pojednávania skutkový údaj odpovedajúci návrhu, ktorý k tomu smeruje.

Z toho plynie, že podľa § 11 por. nov. možno vytýkať len to, keď nejaká otázka nebola daná, nie však to, že nejaká otázka bola daná. Výtka zmätočnej sťažnosti vyše uvedená nespadá preto pod dôvod zmätočnosti podľa § 29, čís. 4 por. nov.

Na hlavnom pojednávaní však odporoval verejný žalobca tomu, aby porotcom boli dané otázky skutkové a právne na oprávnenú obranu, alebo na prekročenie jej medzí zo strachu, ľaku alebo zmätku, a po daní otázok si ihneď vyhradil právo napadnúť rozsudok z tohoto dôvodu. Preto skúmal najvyšší súd, či nie je tu zmätok podľa § 384, čís. 9 tr. p.

Zmätočnej sťažnosti ani v tomto smere neľze priznať úspech. Zákonný dôvod, pre ktorý by polozenie zvláštnej otázky v smysle § 11 por. nov. bolo vylúčené, sa nevyskytol.

Obžalovaný tak v predbežnom pokračovaní, ako i na hlavnom pojednávaní rovnako tvrdil, že dňa 20. septembra 1936 o 11. hodine na kopci M. v katastri obce T. pri prenasledovaní pytlíaka pristihol poškodeného Š. ozbrojeného prerobenou vojenskou puškou »Manlicher«, skríkol na neho »stoj«, na čo poškodený sa proti nemu otočil, strhol svoju pušku s ramena, zalícil ju na obžalovaného, na čo on v obave, aby ho poškodený nezastrelil, namieril a vystrelil na poškodeného zo vzdialenosti 4 metrov zo svojej loveckej pušky a trafil ho do hlavy.

Obrana obžalovaného v tomto smere bola podporovaná i výpoveďou svedka M. a tiež bola spravdepodobnená posudkom znalcov lekárov Dr. K. a Dr. O., ktorí mrtvolu poškodeného pitvali a udali, že poškodený, keď bol obžalovaným strelou zasiahnutý, pravdepodobne mieril na obžalovaného.

Ponevác pre zamietnutie návrhu v smysle § 11 por. nov. je rozhodné len, či sa vyskytol za pojednávania skutkový údaj zodpovedajúci návrhu na polozenie zvláštnej otázky alebo nie, a takýmto údajom je tiež i sama obrana obžalovaného a je ním tým viac, keď je podporovaná i inými sbehnúvšími sa okolnosťami, ako v súdenom prípade, správne pokračoval porotný súd, keď položil porotcom k rozhodnutiu zvláštnu skutkovú otázku a na ňu sa vzťahujúce otázky právne, znejúce na oprávnenú obranu alebo na prekročenie jej medzí zo strachu, ľaku alebo zmätku a niet tu preto sťažovateľkou vytýkaného zmätku.

Čís. 5855.

»Živnostníky« podle § 176 II c) tr. zák. jsou nejen samostatní živnostníci, nýbrž i jejich pomocníci.

Kle zločinné kvalifikaci podle § 176 II c) tr. zák. se nevyžaduje, aby byl pachatel přímo a bezprostředně zjednan poškozeným na práci.

(Rozh. ze dne 18. března 1937, Zm I 173/37.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu, jímž byl obžalovaný uznán vinným přestupkem krádeže podle § 171, 460 tr. z. a přestupkem